

בס"ד. ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשי"ג

(הנחה בלתי מוגה)

ויהי בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת¹, ואיתא בזהר² ב' פירושים, פי' הא', שעצים קאי על עץ החיים ועץ הדעת, והמקושש עצים הוה דייק על אלין אילנין הי מנייהו רב על אחרא כו', והיינו, שמקושש הוא מלשון היקש, שהקיש את ב' העצים לידע איזה מהם רב. ופי' הב', שאר עצים בהדי שבת הוה מקושש וקביל עונשא כו' (כפירוש הפשוט שהי' מקושש עצים ביום השבת ולכן ענשו אותו בעונש מות). וצריך להבין, מהו הענין שהקיש העצים לידע איזה מהם רב, ומהי השייכות של פירוש זה להפירוש הפשוט. וגם צריך להבין דיוק הלשון מקושש עצים ביום השבת, דלכאורה הי' צריך להקדים ביום השבת תחילה ואח"כ מקושש עצים, שהרי העיקר הוא שדבר זה הי' ביום השבת, וממש"נ מקושש עצים תחילה ואח"כ ביום השבת, משמע, שעיקר ההדגשה היא על הענין דמקושש עצים כשלעצמו.

ב) ולהבין זה יש להקדים תחילה ענין עץ הדעת. דהנה, בתרגום ירושלמי³ איתא אילן דעתא כל מאן דאכיל מיני' מפריש בין טב לביש. ולפי זה אינו מובן מהו גודל החטא דאכילה מעץ הדעת, עד כדי כך, שבעבור זה נקנס האדם בעונש מיתה לו ולזרעו אחריו עד אשר את רוח הטומאה אעביר מן הארץ⁴, דלכאורה, כיון שכל מאן דאכיל מיני' מפריש בין טב לביש, לא זו בלבד שאין זה חטא כלל, אלא אדרבה, שהרי כל ענין העבודה ותכליתה הוא להבדיל בין טוב לרע. ומובן מזה שעץ הדעת מצד עצמו הוא במדריגת הקדושה, שהרי כל מאן דאכיל מיני' מפריש בין טב לביש, שזהו כללות ענין העבודה, אלא שבריבוי ההשתלשלות אפשר להיות מזה ענין של רע. ועפ"ז יובן שעץ הדעת הי' בגן עדן, דהנה, ג"ע הוא כולו קדושה, ואינו סובל ענין שהוא היפך רצון העליון, שלכן לאחר שחטא האדם נאמר⁵ וישלחוהו ה' אלקים מגן עדן גו' ויגרש את האדם גו'⁶, וכמובן גם מזה שג"ע הוא תשלום השכר על

(4) זכרי' יג, ב.

(5) בראשית ג, כג-כד.

(6) ראה סה"מ תרס"ב ס"ע רצט. ובכ"מ.

(1) פרשתנו טו, לב.

(2) ריש פרשתנו (קנו, א).

(3) בראשית ב, ט.

קיום התומ"צ בעוה"ז, שהשכר הוא זיו תורתם ועבודתם⁷, שמזה מובן שג"ע הוא כולו קדושה, וא"כ, איך אפשר שיהי' בג"ע גם הנטיעה של עץ הדעת, ולא עוד אלא שאדה"ר יאכל מפירותיו. אך הענין הוא, שעץ הדעת מצד עצמו הוא במדריגת הקדושה, אלא שביריבו השתלשלות אפשר להיות מזה ענין של רע (כנ"ל).

ג) **ויובן** בהקדם הביאור בכללות ענין העבודה, שיש בזה ב' אופנים, עבודה שבמידה והגבלה, ועבודה שלמעלה ממדידה והגבלה. וב' אופנים אלו ישנם בעבודה עצמה, בהתבוננות שמביאה לידי עבודה, וגם בסדר השתלשלות הספירות למעלה.

והענין בזה, דהנה, עיקר העבודה הוא כמ"ש⁸ היום לעשותם, ולא המדרש עיקר אלא המעשה⁹, ונחלקת לג' הענינים דתורה עבודה וגמ"ח שעליהם העולם עומד¹⁰. ובזה גופא הנה העבודה דמעשה יכולה להיות במדידה והגבלה, וכמו בגמ"ח, שעם היות שענינו רחמים רבים, מ"מ, אפשר להיות בזה מדידה והגבלה ע"פ תורה, כמארו"ל¹¹ אמר קרא¹² אפס כי לא יהי' בך אביון, שלך קודם לשל כל אדם (אפילו לאביך ולרובך), אך מ"מ אמרו¹³ כל המקיים בעצמו כך סוף בא לידי כך, והיינו, שכאשר עוסק בגמ"ח במדידה והגבלה דשלך קודם, סופו לבוא לידי עניות, אין עני אלא בדעת¹⁴, ומזה הוא בא גם לידי עניות בגשמיות, דכללות ענין העניות הוא היפך הקדושה. וכמו"כ בקו העבודה, איזוהי עבודה שבלב זו תפלה¹⁵, אמרו רז"ל¹⁶ אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים, דכיון שיש זמנים קבועים שחייבים להתפלל, אפשר שתפלתו תהי' כפורע חוב¹⁷, שזהו היפך ענין התפלה, ואז אין תפלתו מתקבלת למעלה למלא צרכיו כו'. וכמו"כ בקו התורה, הנה אף שמצות לימוד התורה היא מ"ע שאין הזמן גרמא, וחיובה ביום ובלילה, מ"מ, אפשר שלימוד התורה יהי' במדידה והגבלה, שיהי' לומד תורה לפרקים¹⁸, כיון שמוצא היתרים עפ"י שו"ע לצאת ידי חובתו בפרק א' שחרית ופרק א'

14) ראה כתובות סח, א. נדרים מא, א. ועוד.

15) תענית ב, א.

16) אבות פ"ב מי"ג.

17) ראה פי' הרע"ב שם.

18) סנהדרין צט, ב.

7) ראה תניא פל"ט (נב, ב).

8) ואתחנן ז, יא.

9) אבות פ"א מי"ז.

10) שם פ"א מ"ב.

11) ב"מ לג, א.

12) פ' ראה טו, ד.

13) ראה פאה ספ"ח.

ערבית, ועד שיצא י"ח בפסוק שמע ישראל בלבד¹⁹, ואעפ"כ, הרי אמרו חז"ל²⁰ שכל מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק נענש על זה. וזהו"ע המדידה והגבלה בעבודה בפועל, במעשה דיבור ומחשבה.

וכן הוא גם בענין המדות, אהוי"ר טבעיים, שאפשר שהמדות יהיו במדידה והגבלה, והיינו שהרגש האהבה אינו מצד הרגש טוב הדבר בעצם, כי אם מצד ההרגש שדבר זה טוב לו, היינו שחושב אודות מציאותו ומה כדאי בשבילו כו' (וואָס אים איז גוט, וואָס ער וויל און וואָס ער דאַרף), שאז האהבה היא בהגבלת מציאותו. ומזה יכול לבוא למעמד ומצב של אהבה דלעו"ז, שתהי' האהבה בענינים זרים כו', והיינו, דכיון שגם כשיש לו האהבה דקדושה הרי הוא במציאותו ואפילו בישותו, שהרי האהבה היא מצד הרגש הטוב לו, לכן אפשר שאח"כ תהי' האהבה בענינים דלעו"ז. וכמו"כ ביראה, דאף שענין היראה הוא באופן של ביטול יותר מאהבה²¹, מ"מ, אפשר שגם היראה תהי' מצד מציאותו, היינו, לא יראת חטא שירא מהחטא עצמו, אלא יראת העונש, שזהו מה שנוגע למציאותו, ואז אפשר שאח"כ תהי' יראה זרה, שהו"ע של רע²². והיינו, דעם היות שבשעת התפלה מתבונן כדבעי אליבא דנפשי, ומתעורר באהבה אמיתית ויראה אמיתית, מ"מ, כיון שהוא במציאותו וישותו, אזי אפשר שאחרי התפלה יהיו האהוי"ר בענינים דלעו"ז. וזהו"ע המדידה וההגבלה בהעבודה דמדות.

וכן הוא גם במוחין, שהו"ע ההתבוננות המביאה לאהוי"ר (שהרי האהוי"ר שכליים באים ע"י ההתבוננות), שכאשר ההתבוננות היא במדידה והגבלה, היינו, שמתבונן באלקות המתלבש בעולמות שהוא בהגבלה, ובפרט כשהתבוננות היא בלבושי ההשגה שהם בהגבלה, ואינו מערב בזה ענינים שלמעלה משכל ומדידה והגבלה, אזי אפשר שהשכל דלעו"ז יביא ראיות להיפך מההתבוננות ויסתור את כל ההתבוננות, והיינו, דכיון שההתבוננות היא במדידה והגבלה, אזי אפשר שהשכל דלעו"ז יהי' במדה גדולה יותר ויסתור את השכל אלקי, ולכן צריכה להיות ההתבוננות באופן שיהי' נרגש בה ענין שלמעלה ממדידה והגבלה, כמו שיתבאר.

וכן הוא גם בעבודה דרעו"ד, דאף שרעו"ד הוא מצד המקיפים, מ"מ, גם במקיפים יש ב' מדריגות, מקיף השייך אל הכלים אלא שהוא

(21) ראה ת"א קיד, ד.

(19) מנחות צט, ב.

(22) ראה גם המשך תערי"ב ח"ב ע' אינו.

(20) סנהדרין צט, א. וראה תניא פ"א.

מקיף עליהם, ומקיף שלמעלה מענין הכלים לגמרי, וכמו"כ ברעו"ד²³, שיש אופן רעו"ד שהוא כמשל שני אוהבים שאהבתם חזקה ביותר למעלה מטו"ד ואהבה שאינה תלו" בדבר, אבל מ"מ היא רק במדריגת הגילוי ואפשר שתתעלם, וכן הוא ברעו"ד שהיא רק במדריגת הגילוי, דעם היותר למעלה מטו"ד, מ"מ, ה"ה רק במדריגת הגילוי ואפשר שתתעלם, וההתעוררות מהעלם אל הגילוי היא ע"י התכוננות, כמשל שני אוהבים הנ"ל, שכאשר האהבה היא בהעלם, אזי התעוררותה היא עי"ז שמזכירים להם את אהבתם, דאהבה זו היא בהגבלה, שהרי היא תלו" בדבר המעורר, דעם היות שלאחרי ההתעוררות אין האהבה תלו" בדבר, מ"מ, הא גופא שתהי' התעוררות האהבה בגילוי הרי זה תלו" בדבר המעורר, והיינו לפי שכללות האהבה היא במדריגת הגילוי ששייך בו ענין ההעלם. ולמעלה מזה היא מדריגת רעו"ד שמצד העצם, והוא כמשל אהבת בן ואב שהיא אהבה עצמית, ולהיותה אהבה עצמית לא שייך בה ענין ההעלם, דכמו שבעצם לא שייך ענין הגילוי, כמו"כ לא שייך בו ענין ההעלם, ולכן היא תמיד בגילוי. והנה, במדריגת רעו"ד שמצד הגילוי, אפשר שיהי' אח"כ בענינים דלעו"ז, דכיון שהוא רק ענין הגילוי ולא עצם, הרי הוא מציאות, ויש לו מבוקש, דאף שהמבוקש שלו הוא להתבטל ממציאיותו ולהכלל בהעצם, מ"מ, להיותו במציאות, הרי מצד מציאותו אפשר שיהי' אח"כ בענינים דלעו"ז. משא"כ בהאהבה עצמית שהו"ע מקיף דיחידה, לא שייך שתהי' אחיזה לחיצונים, דכבואה דכבואה לית להו²⁴.

ד) **והנה** ב' אופנים הנ"ל שבכללות ענין העבודה הם מצד שרשם בהספירות שלמעלה. דהנה, ספירת המלכות, כיון שהט"ס דילה יורדים ומתלבשים בבי"ע, אי אפשר לומר על זה וכבודי לאחר לא אתן²⁵, שהרי אדרבה, רגלי' יורדות מות²⁶, והיינו, שספירת המלכות עצמה שייכת לבי"ע, שלכן נקראת עה"ד טו"ר, ולכן הנה הט"ס דילה יורדים ומתלבשים בבי"ע, ועד שרגלי' יורדות מות, שהו"ע של רע. וכמו"כ גם בז"א, דעם היותו רובו חסדים, כמ"ש²⁷ זכר חסדו, מ"מ, הרי ידוע²⁸ שיש

(ח"א ע' תקסד ואילך).

23) ראה גם סה"מ תשי"ע ע' 54. תשי"א

27) תהלים צח, ג. וראה בהנסמן

186.

ב"מילואים להמ"מ במאמרי אדמו"ר האמצעי

24) ראה יבמות קכב, א.

במדבר ח"א ס"ע שג.

25) ישעי' מב, ח. וראה אוה"ת דרושים

28) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן אתהלך

לשמע"צ ס"ע א'תתכח.

לאזניא ע' נו. סה"מ עור"ת ע' פט ואילך.

26) משלי ה, ה. וראה אוה"ת נ"ך עה"פ

חסדים המגולים וחסדים המכוסים, דבחסדים המכוסים אי אפשר להיות יניקה לחיצונים, משא"כ בחסדים המגולים אפשר להיות יניקה לחיצונים, וכמ"ש²⁹ לא יחפוץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו, דבתבונה אותיות בן ובת³⁰ שהוא אהוי"ר המכוסים בהמוחין, אי אפשר להיות יניקה לחיצונים, דאף שאינם מוחין כי אם מדות, שלכן לא נקרא בשם בינה, כי אם בשם תבונה, מ"מ, הרי הם כלולים בהשכל, כמ"ש בכתבי האריז"ל³¹ ע"פ³² מים עמוקים בלב איש ואיש תבונה ידלנה, דבתבונה הוא אהוי"ר הכלולים בהשכל, ולהיותם כלולים בכינה ונרגש בהם אור הבינה, אי אפשר להיות מהם יניקה, משא"כ במדות הגלויים שחסר בהם הבינה, אפשר להיות מהם יניקה, שזהו מ"ש כי אם בהתגלות לבו, שחפץ בזה (אויף דעם באשטייט ער), כיון שיש מזה יניקה כו'. וכמו"כ גם במוחין, שבספירת הבינה אפשר להיות ענין של שבירה, כידוע דשם ס"ג הוא בכינה, והשבירה היתה בשם ס"ג³³, משא"כ בספירת החכמה כתיב³⁴ ימותו ולא בחכמה. וכמו"כ הוא גם בספירת הכתר, שבחיצוניות הכתר אפשר להיות יניקה, כמ"ש³⁵ שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך, כידוע שהיניקה מבחינת המקיף היא מחיצוניות המקיף דוקא, משא"כ בפנימיות הכתר אין להם שום אחיזה, כמ"ש³⁶ ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי. והענין בזה, דעם היות שבאצילות לא יגורך רע³⁷, שזהו גם בספירת המלכות, ובפרט בז"א שהוא עצם האצילות, ובפרט בספירת הבינה ובספירת החכמה, ומכ"ש שבכתר שלמעלה מאצילות לא יגורך רע, מ"מ, חיצוניות הכתר הוא מקיף ששייך לעולמות [וכמו"כ למעלה יותר, בהאור שלפני הצמצום, שעל זה אמרו³⁸ עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד, שיש בזה ב' מדריגות, התפשטות האור ואור הכלול בהעצם, או אור ששייך לגילוי ואור שאינו שייך לגילוי]³⁹, וכיון

בראשית ט, א. ובכ"מ.

(34) איוב ד, כא.

(35) משלי ל, כח. וראה תו"א בשלח סג,

ב. סה"מ תש"ד ע' 85. ובכ"מ.

(36) מלאכי א, ב.

(37) תהלים ה, ה. וראה לקו"ת במדבר ג,

סע"ג. וש"נ.

(38) פדר"א פ"ג.

(39) ראה המשך תער"ב ח"ב ס"ע א'כב

ואילך. ח"ג ס"ע א'רפב. וראה ספר הערכים

חב"ד ח"ד ע' תס ואילך. וש"נ.

(29) משלי יח, ב. וראה גם לקו"ת מסעי
צ, א. ובכ"מ.

(30) זח"ג רצ, ב ואילך. עץ חיים שער טו
(שער הזווגים). תניא ספ"טז בהגהה.

(31) ראה עמק המלך שער יד (שער קרית

ארבע) פקמ"א (ק"ט, א). הובא בהמשך

תער"ב ח"ג ע' א'רמב.

(32) משלי כ, ה.

(33) ראה עץ חיים שער ח (דרושי

הנקודות) פ"א. שער י (שער התיקון) פ"ב.

מבוא שערים שער ב ח"א פ"א. מאמרי

אדמו"ר הזקן ענינים ע' תיז. תורת חיים

שחיצוניות הכתר הוא המקיף השייך לעולמות, לכן יש שם שייכות לחיצונים, עד ששממית בידיים תתפש כו'. וכל זה רק בחיצוניות הכתר, ולהבדיל אלף הבדלות לאין קץ באדם הוא חיצוניות הרצון, משא"כ בפנימיות הכתר שלמעלה מהעולמות לגמרי, אין שום אחיזה לחיצונים, להיותו למעלה לגמרי מההגבלה דעולמות.

(ה) **ועפ"ז** מובן שכללות ענין העבודה צ"ל באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, והיינו, שגם בעבודה שבהגבלה צריך להיות נרגש ענין שלמעלה מהגבלה. וע"ד הענין דקולי בית שמאי⁴⁰, דגם כאשר מצד שרש נשמתו עבודתו היא כשיטת ב"ש שעבודתם היא בצמצום כו' ובהצנע לכת כו', מ"מ, צריך להיות נרגש בזה ענין שלמעלה מהגבלה, עי"ז שגם בעבודת ב"ש נרגש אופן העבודה דבית הלל. וכמו"כ בכללות העבודה בפועל במעשה דיבור ומחשבה בגמ"ח עבודה ותורה, שצריך להיות באופן שלמעלה מהגבלה, וכמו בגמ"ח, דאף שיש בזה המדידה והגבלה דשלך קודם כו' (כנ"ל), מ"מ, הרי כותב אדמו"ר הזקן בתניא⁴¹ שנתנית צדקה צ"ל בל"ג, לפי שזהו ענין שנוגע לנפשו, שע"ז הוא מציל את נפשו, כמ"ש⁴² פדה בשלום נפשי. וכמו"כ בעבודת התפלה, שצריך להתפלל על נפשו, וכיון שזה נוגע לנפשו, הרי אין בזה מדידה, דכל אשר לאיש יתן בעד נפשו⁴³. וכמו"כ בתורה, שצריך להתבונן שהתורה היא רפואה וסם חיים⁴⁴, ובפרט שהתורה מצלת אותו ממקום המיתה, כמאמר⁴⁵ בראתי יצה"ר (שהוא מקום המיתה) בראתי לו תורה תבלין, וע"י התבוננות זו נעשה לימודו בתורה ללא הגבלות. וכמו"כ באהוי"ר טבעיים, שהרגש האהבה אינו מפני שטוב הדבר לו, אלא מפני שהדבר טוב בעצם. וגם כשנמצא במדריגה כזו שההרגש שלו הוא רק שטוב הדבר לו, מ"מ, צריך לידע בפנימיות עכ"פ שהעיקר הוא מה שהדבר טוב בעצם. וכאשר יודע בפנימיות עכ"פ שהדבר הוא טוב בעצם, אזי לא יהי' מזה אהבה זרה. דכאשר האהבה היא רק מפני שהדבר טוב לו, אזי אפשר להיות האהבה בלעו"ז, משא"כ כשיודע בפנימיות עכ"פ שהדבר הוא טוב בעצם, אזי אין אחיזה בהאהבה שתהי' גם בעיני עולם, כי, דבר כזה שהוא טוב בעצם ישנו רק באלקות. וכמו"כ גם במוחין, שנרגש בהתבוננות גם ענין שלמעלה מהשכל, בחינת החכמה, ומצד בחינת

(40) ראה עדיות רפ"ד ורפ"ה.

(41) אגה"ק ס"י.

(42) תהלים נה, יט.

(43) איוב ב, ד.

(44) ראה עירובין נד, א.

(45) קדושין ל, ב.

החכמה אי אפשר להיות יניקה, כי חכמה היא בבחינת ראי', כמ"ש⁴⁶ ולבי ראה הרבה חכמה, ובראי' אי אפשר להיות שום סתירה, כידוע ההפרש בין ראי' לשמיעה, דאינו דומה שמיעה לראי'⁴⁷, שכאשר שומע את הדבר, הנה גם כאשר משיגו היטב בשכלו, מ"מ, כאשר יהי' לו ראיות היפך הדבר ששמע, יוחלש אצלו הדבר ששמע, ואם הראיות יהיו חזקים ביותר, אזי יוסתר לגמרי הדבר ששמע, משא"כ כאשר רואה את הדבר, הנה גם אם יהיו לו קושיות וסתירות על מה שראה, אין זה נוגע לו כלל, ועל כל הקושיות ופירוכות שיקשו לו יתרץ אשר הוא בעצמו ראה את הדבר בראי' מוחשית, וכמו"כ הוא בראיית החכמה, איזהו חכם הרואה את הנולד⁴⁸, שלא זו בלבד שמבין בשכלו מה שיהי' אח"כ, אלא שרואה כבר עכשיו בראי' שכלית שכר מצוה והפסד עבירה⁴⁹, ולכן לא שייך בזה שום סתירה. וכמו"כ גם ברעו"ד, שאינה מצד הגילוי, אלא מצד העצם, והו"ע דבקות עצם בעצם, שאין בזה שום אחיזה לחיצונים, שהרי אפילו אור דוחה חושך, ומכ"ש המאור עצמו.

(ו) **וע"פ** כל הנ"ל יובן הענין דחטא עה"ד, דאף שכל מאן דאכיל מיני' מפריש בין טב לביש, שזהו"ע שבמדרגת הקדושה, מ"מ, הרי זה במדידה והגבלה, היינו, שההבדלה בין טוב לרע אינה אלא מצד ולפי אופן אכילת הפירות, ותו לא (ווייטער גייט ער ניט), ולכן אפשר שיסתעף מזה רע. והעצה לזה, שאופן העבודה יהי' גם בבחינת עץ החיים, שהו"ע שלמעלה ממדידה והגבלה, ואח"כ יכולה להיות העבודה גם בבחינת עה"ד, וכפי שהי' רצון העליון שיאכל האדם תחילה מעה"ח ואח"כ יאכל מעה"ד. והיינו, שהעבודה היא בעה"ד שענינו לברר בירורים, אלא שמצד עה"ד בלבד אפשר להיות יניקה, ולכן צ"ל תחילה בחינת עה"ח שלמעלה מהגבלה, ולאח"ז אפ"ל העבודה בבחינת עה"ד לברר בירורים. וכמו"כ הוא סדר העבודה בכל יום ויום, שהתחלת העבודה היא ממורה אני והודו להוי', שהו"ע הודאה וביטול שלמעלה מטעם ודעת ולמעלה ממדידה והגבלה, ורק לאח"ז באה ההתבוננות שבתפלה, ובפרט בפסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע, לאחרי הקדמת הביטול דוקא.

(ז) **וזהו** מ"ש ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, כב' הפירושים שבוהר, הפירוש הפשוט שהי' מקושש

(48) תמיד לב, א. וראה תניא רפמ"ג.

(49) ראה אבות רפ"ב.

(46) קהלת א, טז.

(47) מכילתא יתרו יט, ט.

עצים, והם שאר עצים, וכפירוש הרח"ו⁵⁰ שהם הע' שרים, וכמשנ"ת בלקו"ת בדרוש דמקושש עצים⁵¹ שחטא המקושש היינו שעוקר דבר מגידולו, היינו שמפריד היש להיות בבחינת דבר נפרד בפ"ע ולא יהי' בטל במקורו המחי' ומהוה אותו, ופירוש נוסף, שהקיש את עה"ח ועה"ד לידע איזה מהם רב, ופי' בזהרי חמה שהחליט שעה"ד הוא רב, כיון שהעבודה בעה"ד היא גדולה יותר. וב' פירושים אלו שייכים זה לזה, כי, עי"ז שהקיש את עה"ח ועה"ד והפריד את עה"ד מעה"ח, שענינו בעבודה הוא שהעבודה היא במדידה והגבלה, ובענין הספירות הוא הפירוד דספירת המלכות מבחינת ז"א, כמ"ש רבינו בחיי⁵² שמקושש הוא מקו שש, ר"ל שהפריד בענין ששה קצוות העליונים (בחינת ז"א), היינו שלא יומשך בבחינת מלכות מבחינת תפארת (הכולל ששה קצוות, וכולל גם ההמשכה מבחינת הכתר שנמשכת בתפארת, עמודא דאמצעיתא), הנה עי"ז נעשה גם ענין הב' שהוא כפירוש הב' במקושש עצים שהפריד את יש הנברא ממקורו, ועד למקושש עצים ביום השבת כפשוטו. וזהו ג"כ מ"ש מקושש עצים ביום השבת, דבשבת הוא עליית המלכות⁵³, וענין זה נרגש גם בנבראים שהם בטלים לאלקות, ומזה צ"ל נמשך גם בימי החול, דזהו אומרו מקושש עצים ביום השבת, שהרבותא בזה הוא דגם ביום השבת הי' מקושש עצים. וזהו גם אומרו ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו גו', דהנה, יש דעה שחטא המקושש הי' קודם מ"ת⁵⁴, ויש גם דעה שהי' לאחרי מ"ת⁵⁵, אבל לב' הדעות הרי המדבר הוא המקום שבו הי' מ"ת, ומ"מ, בהיותם במדבר מצאו איש מקושש עצים ביום השבת. ושרש הענין הוא שהקיש את עה"ח ועה"ד, ועבודתו היתה במדידה והגבלה, ולכן צ"ל אופן העבודה למעלה מהגבלה, מצד עצם הנשמה שהיא חבוקה ודבוקה כך⁵⁶, וענין זה נעשה ע"י ענין הקבלת עול, טוענת עולך⁵⁶, שע"ז מגיעים לבחינת יחידה לייחדך⁵⁶.

54) ראה ספרי ופרש"י פרשתנו טו, לב (וראה לקו"ש ח"ח ע' 179).
55) ראה תוד"ה אפילו — ב"ב קיט, ב. רמב"ן פרשתנו שם. ועוד.
56) נוסח הושענות ליום שלישי.

50) בהגהות לזהר שבעה ערה 2.
51) מג, א.
52) עה"פ. הובא בלקו"ת שם, ב. אוה"ת.
בראשית מח, סע"ב ואילך.
53) לקו"ת בהר מד, א. ובכ"מ.